

SŁOWO

WILNO Czwartek 22 sierpnia 1929 r.

Wilno. Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 4. Telefony: redakcji 17-82, administracji 228, drukarni 863

PRONUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicą 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 80259. W sprzedaży detal. cena pojedynczego Nr. 20 gr.

Opłata pocztowa uliczona ryczałtem. Redakcja rękopisów niezamówionych nie zwraca. Administracja nie zwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

BARANOWICZE — ul. Szeptycznego — A Laszuk.
BIENIAKONIE — Bufet kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKUSZY — Bufet kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
KORODZIEJ — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
WIENIEC — Sklep tytoniowy S. Zwierzynski.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

PRZEDSTAWICIELSTWA

NIEŚWIEZ — ul. Ratuszowa, księgarnia Jazwinińskiego.
NOWOGRODEK — kiosk St. Michalskiego.
N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia spółdz. Nauce.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Pol. M. Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiński.
WILEJKĄ POWIATOWA — ul. Mickiewicza 24 F. Juczewska.
WARSZAWA — T-wo Księg. Kol. „Ruch”.
WÓLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy jednozpaltowy na stronie 2-iej i 3-iej 40 gr. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz zesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 80 gr. W N-rach świętecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50 proc. drożej. Administracji, nie przyjmując zastrzeżeń co do siebie. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

Amerykańscy przyjaciele Polski

Nowy York, w sierpniu.

Podróżując po Stanach Zjednoczonych spotkałem paru znajomych Amerykan, których poznałem w Polsce po skończonej wojnie. W Waszyngtonie odwiedziłem sympatycznego pułkownika A. B. Barber'a, b. doradcę technicznego w Polsce, a obecnie szefa wydziału komunikacyjnego Izby Handlowej Stanów Zjednoczonych. W Denver zagadnął mnie po polsku p. Will Shafroth, który spędził w Polsce parę miesięcy jako delegat „American Relief Administration”. W Nowym Yorku spotkałem amerykańskiego bankiera, którego poznałem w Warszawie, w prywatnym mieszkaniu przy Placu Napoleona, wieczorem 13 maja 1926 roku...; grały wówczas na ulicach stolicy armaty, a myśmy rozmawiali o przyszłości Polski; ja byłem optymistą, ale mój Amerykanin był zaniepokojony; widziałem, że z prawdziwą przyjemnością oświadczył mi w Nowym Yorku, iż jego obawy z przed trzech lat zupełnie się rozwiązały...

Amerykan, którzy znają Polskę i są jej przyjaciółmi jest garść tylko, ale i ta garść dzieli się jeszcze na dwie grupy: jedną wrócili do swych zajęć, do swego „business'u” a kapitał przyjaźni do Polski w ich sercu nagromadzone marnuje się w próżni; trzeba stanowczo jakoś temu zapobiec, jakoś tych ludzi z pracą polską w Ameryce związać. Drudzy pielęgnują nadal swą znajomość Polski i są cenniejszymi ogniskami wiedzy i informacji o naszej ojczyźnie: to profesorowie i pisarze.

Profesor George Rapall Noyes jest dziekanem wydziału sławistyki na „University of California” w Berkeley. Zna on nasz kraj i język polski, przeto mączył na język angielski „Pana Tadeusza” i chętnie mówi o tym przekładzie, jako o „labor of love for Poland”.

Profesor Clarence Augustus Manning zajmuje podobne jak p. Noyes stanowisko na „Columbia University” w Nowym Yorku. Mówi po polsku z trudnością, ale czyta polskie teksty. Ogłosił nowe i ciekawe materiały odnoszące się do udziału Kościuszki i Pułaskiego w amerykańskiej wojnie o niepodległość.

P. William J. Rose, Kanadczyk język z urodzenia, jest profesorem socjologii w „Dartmouth College” w Hanover (New Hampshire). W czasie wojny, Austriacy zatrzymali go jako jeńca cywilnego i internowali w Cieszynie. Wówczas to p. Rose zapoznał się z Polską naukowy i zadzierzgał z nami węzły sympatii, które już nigdy potem się nie rozluźniły. Doktoryzował się na uniwersytecie krakowskim pisząc pracę o Konarskim. Świeżo został redaktorem naczelnym miesięcznika „Poland” wychodzącego w Nowym Yorku.

P. Eric Philbrook Kelly jest również profesorem socjologii w „Dartmouth College”. Jako pierwszy profesor wymienny Fundacji Kościuszkowskiej wykładał w Krakowie, gdzie zapoznał się z naszą przeszłością i z naszą kulturą. Mamy w nim dziś pewnego przyjaciela. W roku zeszłym wydał u Macmillan'a powieść dla młodzieży p.t. „The Trumpeter of Cracow” osnutą na tle średnio-wiecznego polskiego. Za powieść tę „American Library Association” przyznało mu swój złoty medal, a wydawca Macmillan wysłał go w tym roku na swój koszt do Polski aby się przygotował do napisania pracy o współczesnym państwie polskiem.

Któż nie zna w Polsce profesora Roberta Howard'a Lord'a? Któż nie wie o roli, jaką ten amerykański ekspert terytorjalny odegrał na Konferencji Pokojowej? Otóż ten wielki nasz przyjaciel, b. profesor historii na „Harvard University”, w pewnym sensie jest dla nas stracony. Nie dlatego, boi Boże, iżby przestał żyć do Polski sympatyc, ale ze względu na jego osobiste przeżycia. Trzy lata temu prof. Lord przeszedł na katolicyzm (był epi-

ECHA STOLICY Z ZA KORDONÓW

Wyjazd premiera Świątalskiego do Druskienik

W dniu 20 bm. wieczorem premier Świątalski wyjechał do Druskienik w celu porozumienia się z Marszałkiem Piłsudskim co do szeregu spraw państwowych.

Po powrocie p. premiera zostaną zwołane posiedzenia rady ministrów i komitetu ekonomicznego.

Minister Kwiatkowski na otwarciu Targów Łwowskich

Jak się dowiadujemy minister przemysłu i handlu, inż. Kwiatkowski wyjechał do Lwowa na otwarcie targów wschodnich, które nastąpi w dniu 7 września r. b.

Pani Marszałkowa Aleksandra Piłsudska z córeczkami na P. W. K.

Dnia 20 b. m. wieczorem około godz. 23 ej przybyła do Poznania celem zwiedzenia PWK małżonka p. ministra spraw wojkowych Marszałka Piłsudskiego wraz z dwiema córeczkami. Równocześnie przyjechał do Poznania p. minister pracy i opieki społecznej, ptk. Prystor oraz małżonka p. ministra Cara. Na dorocznym oczekiwaniu przybycia dostojnych gości wicewojewoda poznański p. Gronowicz, prezes sądu apelacyjnego Zakrzewski, przedstawiciel dyrekcji PKW z radcą Równikim na czele, z ramienia DOK VII szef sztabu ppłk. Dźwigaj i dowódca brygady kawalerii ptk. Zajączkowski w otoczeniu grona wyższych oficerów, bardzo wiele pan ze ster wojkowych oraz liczny zastęp publiczności. P. Marszałkowa wręczono kilka pięknych bukietów, poczem wśród okrzyków „Niejchże” odprawiono p. Marszałkową do samochodu, którym udała się na Zamek, gdzie zamieszka przez czas pobytu w Poznaniu.

Druga konferencja porozumienia prasowego polsko-estońskiego

WARSZAWA. 21. 8. (PAT). O godzinie 11 min. 30 odbyła się w lokalu klubu sprawodawców parlamentarnych druga konferencja porozumienia prasowego polsko- estońskiego. Z ramienia komitetu byli obecni: przewodniczący redaktor Kenn oraz redaktor Tompi Rebane. Ze strony Polski — zastępca przewodniczącego p. Niezdziałkowski, wiceprezes komitetu polskiego red. Giełzyński oraz redaktorzy Szachnowski i Sołtan. Posiedzenie zajął naczelnik wydziału prasowego ministerstwa spraw zagranicznych p. Chrzanowski. Następnie przystąpiono do obrad, którym przewodniczył kolejno redaktorzy Giełzyński i Kenn. Obejmując przewodnictwa, red. Giełzyński wygłosił przemówienie, witając w imieniu prasy gości estońskich.

Zebrań postanowili między innymi ufundować stypendjum dla dziennikarza estońskiego pragnącego zwiedzić Polskę i dziennikarza polskiego, pragnącego zwiedzić Estonję. Pozem zebranie powzięło uchwały w sprawie wydania broszury informacyjnej o Polsce i Estonji oraz w sprawie pozyczenia starożytności w sprawie budowy bezpośredniej linii telefonicznej pomiędzy Warszawą a Tallinem.

Krótkie przemówienie wygłosił red. Kenn, podkreślając, że w czasie 10-dniowego pobytu w Polsce dziennikarze estońscy mogli się naocznie przekonać o pracy, jaką Polska dokonała we wszystkich dziedzinach życia. Pan Kenn zaznaczył, że współpraca między narodami, które w wyniku wojny odzyskały niepodległość, nie jest pustym frazesem, czego dowodem może być przebieg konferencji polsko- estońskiej stanowiącej nowy krok na drodze do zacieśnienia węzłów przyjaźni, łączących Polskę i Estonję. Po zakończeniu obrad członkowie konferencji uczestniczyli w śniadaniu, wydanym przez poselstwo estońskie.

Odznaczenie Stanisława Barcewicza

Dnia 19 b. m. p. Franciszek Potocki, dyrektor departamentu wyznań, jako zastępca ministra W. R. i O. P., udał się w towarzystwie p. Janusza Miketty, radcy ministerjalnego, do leżnicy dr. Dydyńskiego w Warszawie, gdzie udekorował złożonego niemocą znakomitego skrzypka i zaśluzonego profesora warszawskiego konserwatorium muzycznego, p. Stanisława Barcewicza, złotym krzyżem ze sługi.

Zgon ś. p. Wincentego Kozieł-Poklewskiego

Dn. 19 b. m. zmarł w Warszawie, w wieku lat 76 ś. p. Wincenty Kozieł-Poklewski, b. obywatel ziemi Wileńskiej, właściciel dóbr na Uralu. Zmarły był jednym z czynniejszych działaczy polskich w Rosji, oraz wybitnym przemysłowcem; piastował godność członka rady państwa. Po powrocie do kraju przetrwał się zdaleka od życia społecznego i politycznego.

Narada ministrów spraw zagranicznych

Z Rewla donoszą: Minister spraw zagranicznych Finlandji Prokopye w sobotę wyjeżdża do Genewy. W drodze min. Prokopye zatrzyma się na jeden dzień w Rewlu, gdzie odbędzie naradę z estońskim ministrem spraw zagranicznych Latzkim.

A ten pisze...

Nowy telegram Woldemarasa do Ligi Narodów.

Jak donoszą z Kowna, w związku z rzekomym ostrzeżeniem litewskiej straży granicznej przez Polaków, co miało miejsce 15 b. m. premier litewski prof. Woldemaras wysłał do generalnego sekretarza Ligi Narodów telegram, w którym komunikuje ten fakt i prosi o podanie go do wiadomości Ligi Narodów.

III zjazd polskiej młodzieży akademickiej Litwy

„Dz. Kow.” podaje: Doroczny zjazd studentów Polaków Litwy (walne zgromadzenie członków Związku Polskiej Młodzieży Akademickiej Litwy) odbędzie się dn. 31 sierpnia i 1 września br. w Kownie, w lokalu Ski „Omega” przy ul. Orzeszkowej 12. Otwarcie zjazdu odbędzie się w sobotę 31 sierpnia o godz. 3 pp. W razie braku quorum nastąpi termin wyznaczony jest na godz. 4 m. 30.

Porządek obrad: 1) otwarcie, 2) wybory prezydium, 3) sprawozdanie Zarządu i środków, 4) wybory komisji rewizyjnej, 5) sprawy organizacyjne, 6) sprawy prasowe, 7) sprawy samopomocowe, 8) kwestia ideologii, 9) komunikat komisji rewizyjnej, 10) wyборы organów związku na r. 1929 — 30. 11) wolne wnioski.

Przybywający na zjazd winni się rejestrować w sekretariacie związku w lokalu Zjednoczenia Jolaków Studentów U.L. O przybycie na zjazd proszeni są wszyscy studenci Polacy Litwy.

Nowy cios niemiecki dla rolnictwa w Litwie

KOWNO, 21.VIII. PAT. Litewskie koła przemysłowo-rolne zostały mocno zaniepokojone podniesieniem przez Niemcy stawek celnych na produkty rolnicze, które w dość wielkiej ilości były wywożone do Niemiec z Litwy. Ogólnie uważają, iż podniesienie stawek celnych będzie silnym ciosem dla litewskiego gospodarstwa rolnego.

Perspektywy urodzaju w Litwie

Z Kowna donoszą: Według danych centralnego biura statystycznego, urodzaj tegoroczny w Litwie jest lepszy, niż w roku ub. Jeżeli waga ziarna zostanie bez zmian, tj. jeżeli się zebrać z 1 ha 25 centn. zboża, to przeciętnie będzie o 15 proc. więcej, niż w r. ub. Jedynie w pow. Birzańskim i Szawelskim 20 do 30 proc. zasiewów zostało zniszczone przez heskie mższki, w reszcie powiatów zboże, kartofle, len dają nadzieję dobrego zbioru. Trawy pastewne, konieczna w roku bież. dały o 17 proc. więcej niż w roku ub.

Anonimowe wystąpienia przeciwko kinom kowieńskim

Z Kowna donoszą: Anonimowe wystąpienia przeciwko kinom nie ustają. Niedawno dyrektor „Oazy” otrzymał anonimowy list z pogróżkami, obecnie ofiarą napadów stał się „Palace”. Mianowicie, onegdaj o godz. 8 wiecz. po skończeniu seansu nieumozliwiono publiczności opuszczenie lokalu kinematografu, zanieczyszczając powietrze na schodach, prowadzących ku wyjściu. Dyrekcja kina musiała podjąć szereg zabiegów celem odkażenia powietrza, aby umożliwić uwiecznionej publiczności wyostanie się na ulicę. Sprawami wypadku są jacyś ludzie z flaszkami. Nikt ich nie widział, dostali się na schody niepostrzeżenie, i sploteni podczas pracy, nie omyśleli szybko się ulotnić.

Randel dziećmi

Z Kowna donoszą: W tych dniach przytrzymał w Kotelowie nieznaną kobietę w trakcie, gdy sprzedawała cygane swego 2-letniego syna. Cyganka miała jej dać za ofiarowanego chłopczyka 25 lit. Wyrodna matka tłumaczyła swój krok złym stanem materialnym.

Zjazd mniejszości rosyjskiej w Rydze

RYGA, 21. 8. (PAT). Podczas dwóch ubiegłych dni w Rydze odbył się zamknięty zjazd przedstawicieli mniejszości rosyjskiej na który przybyli delegaci z Polski, Lotwy, Estonji, Litwy, Rumunii, i Czechosłowacji. W zjeździe brał także udział Rosjanin członek parlamentu wyczej wymienionych państw. Z Polski na zjazd przybył poseł Sebrebnikow. Na zjeździe wygłoszone zostały referaty o położeniu mniejszości rosyjskiej w każdym z państw reprezentowanych. Zjazd zatwierdził ustawę genewską i ma mniejszości rosyjskiej oraz postanowił złożyć oddziały informacyjne, któreby informowały o położeniu i życiu mniejszości rosyjskiej w wymienionych państwach. Z uchwalonych wniosków zasługujące na uwagę wniosek, postanawiający regularne zwolnienie zjazdów mniejszości rosyjskiej oraz wniosek co do zwolnienia zjazdu mniejszości słowiańskich. Na zjeździe wybrana została rada narodowa do której weszło po dwóch przedstawicieli od każdego reprezentowanego państwa. Nadto zjazd postanowił wzięcie udziału w genewskich zjazdach mniejszości narodowych.

Czy był zamach na Woldemarasa?

W dniu wczorajszym redakcja nasza została zaalarmowana wiadomością z Warszawy, że pojawiły się tam pogłoski o nowym zamachu na premiera Woldemarasa. Jedno z pism warszawskich wydało z tego powodu nawet dodatek nadzwyczajny. W sprawie tej próbowaliśmy się dowiedzieć ze źródeł wiarygodnych o wypadkach w Kownie. Według wiadomości jakie otrzymaliśmy od naszego korespondenta z Rygi, dotychczas tam nie ma wiadomości o zamachu. Wszakże połączenia z Kownem są bardzo utrudnione. Zapytywany w tej sprawie poseł litewski w Rydze oświadczył kategorycznie, iż żadnych wiadomości o zamachu nie posiada.

Pielgrzymka wileńska u Ojca Świętego

RZYM, 21—8. (tel. w. Słowa). Dziś o godzinie 1 w południe. Ojciec Święty, Pius XI przyjął na audjencji pielgrzymkę wileńską ks. Pułata.

Sprawa rozbrojenia na morzu

KOMUNIKAT MAC DONALDA O KONFERENCJI Z GEN. DAWESEM.

LONDYN, 21. 8. (PAT). Premier Mac Donald, który w poniedziałek dnia 19 bm. odbył dalszą konferencję u ambasadora Stanów Zjednoczonych w sprawie rozbrojenia na morzu, ogłosił w Lossiemouth, gdzie bawi na wakacjach, komunikat treści następującej: Gen. Dawes przybył do Szkocji aby wymienić z mną poglądy na deszę, którą otrzymał z Waszyngtonu i przedstawił mi ją, aby dać możność zapoznania się ze stanowiskiem rządu Stanów Zjednoczonych. Moje zetknięcie się z panem Dawesem uważam za bardzo korzystne dla sprawy porozumienia morskiego anglo - amerykańskiego. Nad problemami tego porozumienia pracowaliśmy obaj cały czas bezpośrednio i przez przedstawicieliwa obu państw na terenie Genewy. W uświadczonych do podjęciu pogodynie różnic, które wylity się co do trzech punktów głównych, a mianowicie amerykańskiego żądania parytetu, na które godzimy się, naszych żądań, nie mających związku z budową amerykańskich okrętów wojennych, ale określających nasz stosunek do budowy i nase w tym względzie zobowiązania wobec innych państw i wreszcie pragnienia obu państw ograniczenia zbrojeń morskich. Jeżeli wymiana poglądów, którą przeprowadziliśmy w odniesieniu do tych trzech najważniejszych punktów, zostanie podana do wiadomości publicznej, opinia publiczna będzie miała możność przekonać się, że narady anglo - amerykańskie odbywały się w atmosferze dużej zgody i dużej puźstrosznej woli pozyczenia sobie wzajemnym, daleko idących ustępstw, zwłaszcza w dziedzinie budowy krążowników. Poruszyliśmy również bardzo szczegółowo sprawę budowy pancerników i klasy i także innych klas okrętów wojennych, do łodzi podwodnych włącznie. Narady znajdują się obecnie w stadium, nie nadając się do opublikowania, jako jeszcze nie krystalizowane i mogące łatwo wywołać błędne komentarze w kołach nielachowych. Badamy obecnie sprawę porozumienia, tak, aby nie pominąć żadnej okoliczności, korzystnej dla przypiszenia i trwałości układów. Obaj jednak zgadzamy się, że porozumienie może być pełne i praktyczne dopiero wówczas, gdy będzie rozszerzone na wszystkie mocarstwa morskie. Myślimy zatem o zwołaniu konferencji powszechnej na wzór konferencji waszyngtońskiej. Dzienniki angielskie donoszą z Waszyngtonu, że również w Białym Domu odbywają się narady w sprawie porozumienia morskiego anglo - amerykańskiego i że prawdopodobnie wkrótce treść tych narad zostanie częściowo opublikowana.

Ożywienie w obradach reparacyjnych Konferencja w fazie rozstrzygającej

HAGA, 21. 8. (PAT). Zdaniem przedstawiciela Havasa, konferencja weszła w fazę rozstrzygającą. Przewodniczący delegacji mocarstw zapraszających, zgromadzeni na skutek interwencji Stresemann'a, zdają sobie sprawę z koniecznością szybkiego zajęcia stanowiska wobec planu Younga. Bliskość daty pierwszego września, stanowiącej punkt wyjścia nowego systemu spłat niemieckich domaga się decyzji pośpiesznej. Z tego względu przedstawiciele 6 mocarstw zasiadać będą od rana w permanencji. W ciągu dnia dzisiejszego rozmowy wyszły poza zakres zagadnień technicznych i przybrały charakter polityczny. Przedstawiciel Havasa zaznacza, że wobec oświadczenia Snowdena że gotów jest do pewnych poświęceń, nie zawierającego jednak przyjęcia choćby w zasadzie koncesyj uczynionych przez 4 mocarstwa, stało się rzeczą zrozumiałą zwrócenie koncesyj uczynionych do państw sprzymierzonych z zapytaniem, w-g jakich zasad mają być dokonywane spłaty niemieckie z dniem 1 września.

PRZYPUŚCZALNA TREŚĆ ROZMOWY SNOWDENA Z BRIANDEM.

HAGA, 21. 8. (PAT). Agencja Havasa uważa za prawdopodobne że w czasie wczorajszej rozmowy Brianda ze Snowdenem ten ostatni oświadczył premierowi francuskiemu, iż byłoby zdaniem jego wskazane, gdyby zmniejszył on udział Włoch w planie Younga na korzyść Anglii. Agencja podkreśla, iż Francja pragnie pozostać w kwestii ofenzywy angielskiej przeciwko Włochom. Stanowisko delegacji francuskiej, b. belgijskiej i włoskiej pozostaje niezmiennym w stosunku do planu Younga.

SNOWDEN I BRIAND DOSZLI DO POROZUMIENIA.

HAGA, 21. 8. (PAT). W tutejszych kołach angielskich utrzymują, iż Snowden i Briand porozumili się w szeregu punktów. Poza tem twierdzą, że Francja i Belgia starają się ciągle jeszcze zadośćuczynić żądaniom angielskim. Zastrzeżenia trwają jeszcze szczególnie ze strony Włoch.

ROZMOWA DELEGATA WŁOCH ZE SNOWDENEM.

HAGA, 21. 8. (PAT). Pirelli odbył dziś rano rozmowę ze Snowdenem, w czasie której wyjaśnił ministrowi angielskiemu, dlaczego Italia uzyskała pewne kompensaty w czasie opracowywania planu Younga.

JAK PRASA NIEMIECKA PRZYJĘŁA WCZORAJSZE DEMARCHE SWEGO RZĄDU.

BERLIN, 21. 8. (PAT). Prasa berlińska, komentując wystąpienie delegacji niemieckiej w Hadze, występuje coraz ostrzej przeciwko Francji. Jeden tylko redaktor „Vossische Ztg.” Jerzy Bernhard wyraża nadzieję, że krok niemiecki poczyniony został w porozumieniu z Francją. Natomiast pozostałe gazety atakują delegację niemiecką i Brianda w sposób osty. Korespondent socjalistyczny „Vorwarts” występuje przeciwko delegacji francuskiej, nazywając argument o automatycznym utrzymywaniu planu Dawesa w razie nieosiągnięcia przez konferencję wyników, argumentem czysto formalnym i zapowiada, że Niemcy wszystkimi siłami będą się przeciwko temu bronili i że nie będą przystępni. Korespondent demokratyczny „Boersen Courier” akceptując wystąpienie niemieckie, wyraża tylko pewną obawę, czy stanowisko Niemiec wobec Francji nie pogorszy się nieco przez akcję niemiecką. „Germania” wyraża pewne zastrzeżenia co do kroku niemieckiego, uważając go za prowizoryczne akceptowanie przez Niemcy planu Younga bez otrzymania przez Niemcy wzajemnie żadnych zobowiązań politycznych od strony przeciwnicy. „Deutsche Allgemeine Ztg.” oświadcza, że obecna sytuacja w Hadze może być rozpatrywana w ten sposób, iż istnieje obecnie alternatywa rozbiicia się konferencji, albo też ustąpienia Francji z jej stanowiska. Alternatywa rozbiicia się konferencji, lub też ustąpienia Snowdena — jak twierdzi korespondent — nie istnieje. Dzienniki nacjonalistyczne wyrażają poważne zastrzeżenia i krytykują wystąpienie niemieckie. „Der Tag” uważa krok niemiecki za krok na drodze do rozwiązania, obciążając jednostronnie Niemcy. „Deutsche Tageszeitung” występuje przeciwko motywacji niemieckiej, przyznając, że Niemcy najbardziej są zainteresowane w dojściu do skutku planu Younga.

CZY NASTĄPI POWRÓT DO PLANU DAWESA?

HAGA, 21. 8. (PAT). Delegacja francuska, belgijska, włoska i japońska zaproponowały podobno Anglii zagwarantowane jej w ramach samego planu Younga pokrycie w 50 proc. jej żądań, które wyrażają się sumą 2400 tys. f. st. Skądinąd podają, że o ile Snowden będzie w dalszym ciągu odmawiał przyłączenia się do konkluzji rzeczoznawców, to jest rzeczą niewątpliwą, że Stresemann żąda ustalenia dla spłat niemieckich nowego modus vivendi od dnia 1 września do chwili wejścia w życie planu Younga, ażeby Niemcy mogli natychmiast korzystać z redukcji „przedwidzianych w tym planie. Zdaje się być rzeczą wątpliwą aby 4 wierzyciele Niemiec, wypowiadający się za przyjęciem w całości planu Younga zgodzili się na ustalenie prowizorycznego reżimu, uważając bowiem, że albo plan Younga będzie ostatecznie przyjęty przez wszystkich, a wówczas Niemcy będą korzystać wstecz ze wszystkich korzyści przewidzianych w planie Younga, albo plan ten skazany zostanie przez Anglię na zagładę, a wówczas nastąpi powrót do planu Dawesa.

skopalistą), a parę miesięcy temu otrzymał święcenia kapłańskie w bostońskim „St. John Seminary” z rąk JE. Kardynała O'Connell'a. I jeśli piszemy, że dla Polski jest prof. Lord częściowo stracony, to dlatego, że sprawy doczesne mniej go interesują dziś niż wczoraj...

P. Harold Henry Fisher jest młodym profesorem historii nowożytnej w „Stanford University” w Palo Alto (California). W roku zeszłym, przy współpracy p. Sidney'a Brooks'a, ogłosił u Macmillan'a bardzo dobrą książkę p.t. „America and the New Poland” (Ameryka i nowa Polska). Ten duży, czterysto - stronicowy tom, jest dziś bezsprzecznie najlepszą książką o Polsce w języku angielskim. Jej wartość propagandowa, nietylko na terenie amerykańskim, jest duża.

Powiedzieć wszystko w dziennikarskim artykule na temat naszych amerykańskich przyjaciół — to rzecz niemożliwa. Przypominieć jednak trzeba choćby tylko nazwiska tych Amerykanów którzy po wojnie ogłosili czy to książki, czy artykuły w miesiecznicach na polskie tematy są to: E. F. Benson, W. C. Boyden, Vernon Kellog, R. J. Kerner i wielu innych. Ostatnim w tym szeregu jest p. Nevin O. Winter, autor pełnej sentymentu dla Polski książki p.t.: „Poland, Knight among the Nations” (Polska, rycerz wśród narodów...)

Nie ulega wątpliwości, że najlepszymi sposobami zwiększenia liczby Amerykan - polonistów jest z jednej strony zakładanie katedry języka i literatury polskiej przy uniwersytetach amerykańskich, a z drugiej — wprowadzanie studentów i młodych profesorów amerykańskich do wszechnic polskich. Choć katedr języków i literatury słowiańskich jest w Ameryce około trzydziestu (profesorowie Noyes Manning i Kerner są najlepszymi w tym kraju sławistami), to jednak jedna jest tylko katedra wyłącznie językowi i literaturze polskiej poświęcona: istnieje ona na „Marquette University” w Milwaukee i zajmuje ją prof. P. Kulbicka; stwierdzić ze smutkiem należy, że katedra ta vegetuje, że na kurs w r. z. zapisało się zaledwie 10 słuchaczy, choć uniwersytet liczy około setki studentów pochodzenia polskiego.

Wymianą profesorów i studentów pomiędzy Polską a Stanami Zjednoczonymi nie zajmuje się Fundacja Kościuszkowska, w tym celu założona. Jej duszą jest p. Stefan Mierzwia, profesor z „Drake University”. Cenna ta instytucja, godna jaknajdalej idącego poparcia, utrzymuje się ze składek swych amerykańskich i polsko - amerykańskich członków, oraz z datków organizacji polskich w Ameryce. Na rok szkolny 1929 — 30 sprowadza Fundacja do Ameryki paru młodych uczonych polskich, a do Polski wysyła P. Richard'a Wallisa, z „Dartmouth College”, oraz p. Denzel'a Carr'a, z uniwersytetu chicagowskiego; obaj są filologami i jadą na studia do uniwersytetu krakowskiego. Żmudna to i na długi termin obliczona praca, ale takie tylko wysiłki trwale dają wyniki.

Kazimierz Smogorzewski.

Min. Heyman i przemysłowcy belgijscy na Górnym Śląsku

KATOWICE, 21. 8. (PAT). O godz. 8 rano przybyła do Katowic delegacja z Warszawy wycieczka przemysłowców belgijskich z Heymanem na czele.

P. ministrowi towarzyszył szef gabinetu ministra p. Voghel, 10 przemysłowców belgijskich, przedstawiciele M. S. Z. radca Sokolnicki oraz Min. Przem. i Handlu radca Liwiński. Po śniadaniu, wydanym w hotelu Savoy, goście zwiedzili gmach województwa, poczem udali się samochodami do Mystowic, gdzie obejrżeli miejską stację opieki nad matką i dzieckiem oraz centralną targowicę, zbudowaną według najnowszych wymagań. Minister Heyman zainteresował się służbą weterynaryjną, postawioną tu bardzo wysoko, oraz eksportem mięsa, który znacznie się w październiku r. b. i będzie dokonywany narazie raz na miesiąc. Z Mystowic uczestnicy wycieczki udali się samochodami do Chorzowa, gdzie zajechali do państwowej fabryki związków azotowych. Po zwiedzeniu urzędów fabrycznych zarząd fabryki przyjął gości śniadaniem.

KURJER GOSPODARCZY ZIEM WSCHODNICH

PROTESTY WEKSLI

Jak się kształtuje przebieg protestów weksli w Polsce oraz w województwach wschodnich w zestawieniu do całego kraju? Dane które mi rozporządzamy, dotyczą okresu rocznego od lipca 1928 r. do lipca r. b. Na ich podstawie opracowaliśmy poniżej przytoczone zestawienia, które dają możliwość zorientowania się w których miesiącach tego okresu występowały momenty największego napięcia zależnie od niepomyślnych koniunktur gospodarczych.

protestów weksli na terenie województwa w ujęciu stosunkowym do sytuacji w Państwie można zobrazić wyraziście za pomocą liczb stosunku procentowego do ilości i sumy weksli w całej Polsce. Mianowicie województwo Wileńskie w liczbie i sumie zaprotrestowanych weksli partycypowało w poszczególnych miesiącach rozważanego okresu w sposób następujący:

miesiące	procent. stosunek do liczb weksli	procent. stosunek do sumy weksli
VII—1928	3,5	2,7
VIII—	4,2	3,0
IX—	4,0	2,8
X—	4,1	3,1
XI—	4,6	4,0
XII—	4,4	3,6
I—1929	4,3	3,2
II—	3,9	3,0
III—	3,9	2,9
IV—	3,3	2,7
V—	2,9	2,6
VI—	2,8	2,1

Najgorszym był u nas (relatywnie do sytuacji w Polsce) miesiąc listopad 1928 r., kiedy udział Wileńszczyzny w sumie protestowanych weksli osiągnął maksimum 4 proc., wobec 2,7 proc. w lipcu roku ubiegłego i 2,1 proc. w czerwcu r. b.

Stan rzeczy charakteryzuje również liczby porządkowe miejsca zajmowanego pod względem ilości weksli zaprotrestowanych i ich sumy przez województwo Wileńskie wśród 16 województw w Państwie oraz przez miasto Wilno w pośród 24 główniejszych miast polskich:

miesiące	w-wo Wileńskie	m. Wilno
VII—1928	10	3
VIII—	8	3
IX—	9	3
X—	9	3
XI—	6	3
XII—	9	3
I—1929	9	3
II—	9	4
III—	9	4
IV—	10	4
V—	10	4
VI—	9	5

Tabela ta poniekąd uzupełnia poprzednią a zarazem obie całkowicie pokrywa się, i tu właśnie w listopadzie roku ub. województwo Wileńskie wysuwa się, na niezajmowane przedtem i później 6-te miejsce wśród 16 województw pod względem liczby zaprotrestowanych weksli i na 9 pod względem ich sumy, wówczas gdy w innych miesiącach zajmuje 0-10 miejsce w listopadzie i grudniu 1928 oraz styczniu 1929 zajmuje wśród 24 główniejszych miast 3-cie miejsce pod względem liczby i 5-te pod względem sumy zaprotrestowanych weksli. Kwiecień, maj i czerwiec przynoszą znaczne odprężenie (w stosunku do stanu w Polsce).

Z oceną tych cyfr należy jednak być bardzo ostrożnym ponieważ zmniejszenie się liczby i sumy protestowanych weksli również dobrze może być wynikiem zmniejszonego obrotu weksli przytem nie wskutek rozporządzenia przez społeczeństwo większą sumą gotówką lecz wstrzymanie się posiadaczy gotówki od udzielania pożyczek wobec niepomyślnej sytuacji gospodarczej. Właściwą ocenę można byłoby dokonać tylko

na podstawie cyfr porównawczych — całkowitego obrotu wekslowego i sumy weksli zaprotrestowanych.

Co się tyczy województwa Nowogródzkiego, partycypuje ono, jak należało przewidywać, w ogólnej liczbie weksli i ich sumie w znacznie mniejszym stopniu niż województwo Wileńskie:

miesiące	Stosunek proc. do liczb weksli	Stosunek proc. do sumy weksli	miejsce wśród w-w co do liczb weksli	miejsce wśród w-w co do sumy weksli
VII—1928	1,4	1,3	15	15
VIII—	1,6	1,4	15	16
IX—	1,6	1,4	15	14
X—	2,0	1,6	13	14
XI—	1,8	1,4	15	15
XII—	1,8	1,4	15	15
I—1929	1,7	1,3	15	16
II—	1,3	1,2	16	16
III—	1,5	1,2	15	16
IV—	1,3	1,3	16	16
V—	1,3	1,1	16	16
VI—	1,3	1,1	16	16

Największe stosunkowo napięcie widzimy tu tylko w październiku 1928, kiedy stosunek procentowy liczby zaprotrestowanych weksli wzrósł do 2 proc. przy przeciętnym procencie za resztę miesięcy 1.3—1.4. Jednak i w tym wypadku procentowy stosunek sumy weksli zaprotrestowanych pozostał prawie bez zmiany. Co do miejsca wśród innych województw Państwa województwo Nowogródzkie zajmuje miejsce przeważnie ostatnie względnie przedostatnie tak pod względem liczb jak sumy protestowanych weksli.

Z. Harski.

INFORMACJE

EGZEKUCJA PODATKOW PASTWOW.

W celu wyjaśnienia wątpliwości przy stosowaniu w praktyce przepisów ustawy z dnia 31 lipca 1924 roku Ministerstwo Skarbu ustala co następuje:
Za czynności organu egzekucyjnego, dokonane u płatnika w celu osiągnięcia należności podatkowych koszty egzekucyjne, przewidziane w punkcie 2 art. 7 wymienionej ustawy należą się również w tym wypadku gdy organ egzekucyjny po przybyciu do płatnika celem wyegzekwowania należności, załączenia do akt sprawy o niego nie związane, np. z powodu niezamieszkania przedmiotowych podlegających zajęciu lub z powodu usunięcia nieruchomości przed zajęciem i t. p.

Koszty egzekucyjne należą się również w tym wypadku, gdy władza skarbową na podstawie przysługujących jej uprawnień do kona zajęcia należności dłużnika u osób trzecich.
Natomiast nie należą się koszty egzekucyjne, jeżeli władza skarbową ze względu na brak ruchomości podlegających zajęciu nie dokonała żadnych kroków egzekucyjnych i w celu pokrycia należności podatkowych wystąpiła za pośrednictwem Prokuratora Generalnego na drogę sądową z akcją cywilną, celem sprzedaży względnie uzyskania zakazu sprzedaży nieruchomości dłużnika lub ograniczenia się wyłącznie do zabezpieczenia należności na hipotece dłużnika, po nieważ samo wszczęcie akcji na drodze sądowej nie uprawnia władz skarbowych do poboru kosztów egzekucyjnych.

Również nie należy pobierać kosztów egzekucyjnych w wypadku hipotecznego zabezpieczenia, rozłożonych na raty należności skarbowych, o ile należności te nie były przedmiotem egzekucji skarbowej.

Krwawa utarczka na granicy litewskiej

Ze strony kowieńskiej donoszą o krwawej utarce na granicy polsko-litewskiej w okolicy wsi Aukstokalnie. Według tych wiadomości dn. 15 bm. doszło do ostrej wymiany strzałów pomiędzy placówkami polskimi i litewskimi w związku z obłąką jaką patrol polski zarządził na bandytów. Bandyci ci skryli się na terytorjum litewskim, nieposzanując zaś placówki litewskiej poczęli ostrzeliwać żołnierzy polskich. Urzędowe źródła kowieńskie tłumaczą się, że strzelanina rozpoczęta została przez trzech nieznaną bliżej osobników, którzy przedarli się na terytorjum litewskie i poczęli strzelać do litewskich placówek. Prawdopodobnie chodzi w danym wypadku o tych samych bandytów, którzy uciekli z Polski. Strzelanina, która w następstwie powstała, trwała około dwóch godzin. Według tych samych urzędowych źródeł kowieńskich po stronie polskiej ma być jeden ciężko ranny żołnierz KOP-u i dwóch cywilnych. Dotychczas potwierdzenia tej wiadomości ze strony miejscowych władz w Wilnie jeszcze nie otrzymano.

Protesty weksli w Polsce miały przebieg następujący.

miesiące	L. weksli zaprotrest.	Suma weksli w 1000 zł.
VII—1928	229830	47522
VIII—	228570	44969
IX—	236909	49876
X—	274375	60238
XI—	274661	61639
XII—	313128	67868
I—1929	356691	76787
II—	390339	82660
III—	441176	92627
IV—	434679	100054
V—	475213	103332
VI—	458959	98511

Cyry te wykazują, stały, z nieznanymi odchyleniami, wzrost tak liczb jak sumy protestowanych weksli (przy zanikowej wprost poprawie w czerwcu r. b. w porównaniu do poprzedzającego miesiąca). Na przestrzeni okresu rocznego — od lipca 1928 do lipca 1929 — liczba weksli wzrosła o 99 proc., suma weksli — o 107 proc. Największą zwyżką miała miejsce w maju r. b. (o 107 proc. dla liczb weksli i o 117 proc. dla sumy ich).

W województwie Wileńskim, gdzie sytuacja kształtowała się nie tylko pod wpływem wspólnych dla całego Państwa koniunktur gospodarczych, ale przede wszystkim w zależności od załamania się zdolności nabywczej wsi skutkiem kleskowego nieurodzaju w roku ubiegłym, — wzrost protestów weksli, biorąc relatywnie nastąpił w swej bardziej ostrej formie wcześniej, natomiast recesja tego zjawiska zaznaczyła się już od kwietnia, wówczas gdy w całej Polsce tylko w czerwcu.

W poniższej tabeli ze względu na znaczenie Wilna jako ośrodka życia gospodarczego podaje się odnośne cyfry protestów weksli nie tylko w odniesieniu do województwa, ale i do miasta Wilna.

miesiące	liczba weksli	suma w 1000 zł.	liczba weksli	suma w 1000 zł.
VII—1928	8013	1272	5641	936
VIII—	9535	1348	6697	961
IX—	9555	1380	6573	970
X—	11325	1865	7686	1338
XI—	13565	2449	8462	1783
XII—	13686	2416	9101	1756
I—1929	15292	2483	10321	1796
II—	15123	2453	10015	1722
III—	16528	2793	11614	2102
IV—	15126	2650	11045	1997
V—	13933	2683	10063	2091
VI—	12621	2003	9082	1505

W marcu zatem liczba weksli w porównaniu do lipca 1928 w.rosła w całym województwie o 106 proc., w Wilnie o 105, suma zaś weksli o 119 i 124 proc. Stosunkowo odprężenie następuje w kwietniu. W czerwcu r. b. wzrost liczby weksli wynosi (jak wyżej w porównaniu do lipca 1928) — 57 proc., ich sumy — 59 proc. dla całego województwa, dla Wilna zaś — 61 i 60 proc.

Momenta napięcia w przebiegu

Takie byłoby oficjalne oblicze wielkiej, wszechświatowej instytucji żydowskiej narodowej powstałej na kongresie w Zurychu.

Już na tam miejscu była mowa, że ma ta instytucja, że nawet musi mieć z natury rzeczy twarz — Januśowa.

Palestyna... jej rozwój jako „siedziby narodowej... jej dzwignięcie na poziom i stopę choćby najbardziej cywilizowanych jednostek państwowych... zapewnienie Palestynie z Jeruzolimą jako stolicą najdalej idącej niezależności i suwerenności... uczynienie z Palestyny nawet jakiegoś „raju na ziemi, jakiegoś Królestwa Bożego na ziemi, jakiej idealnej Republiki, platonskiej czy nie-platonskiej, mniejszej jakiegoś schroniska, jakiegoś retorty, jakichś Pół Elizejskich dla najwzrostlejszych i najszlachetniejszych ludzi bez względu na ich pochodzenie, narodowość, stan — wszystko to są rzeczy bądź w głębinie i małego, państwowotwórczego zakresu bądź tak ogromne, że aż na wierutną utopię zakrawają.

Podkreślił mi już tu na tam miejscu — co zresztą rzucił się każdemu w oczy (nawet chyba najbardziej zapalonemu syjonście), to mianowicie, że Palestyna mogła być doskonale... kolebką narodu żydowskiego lecz zważywszy

choćby tylko na teraźniejszą narodu żydowskiego liczebność choćby najznakomiciej zagospodarzona i administrowana, nale może być państwem... dla całego narodu żydowskiego. (*) To też naród żydowski — którego eksporturę mieliśmy właśnie zgromadzoną w Zurychu — musi... dalej patrzeć... po przez Palestynę w dalsze swoje losy, w przyszłość swoją, w najżywniejsze interesy swego bytowania na zleśmianiu globie, starając się zapewnić narodowi żydowskiemu maksimum dobrobytu, swobody i pomyślnych warunków wszechstronnego rozwoju. I otóż chyba nie omyliły się twierdząc, że nie o lokalnych sprawach drobnej Palestyny, choćby najdroższej sercu żydowskiemu, obradowano sub rosa w Zurychu; że nie wyłącznie dla celów „palestyńskich“ powołano do życia taką machinę-institucję jak rozszerzoną więcej niż w dwójnasób Jewish Agency — lecz, że powołano do życia reprezentację pełnomocną narodu żydow-

*) Sam dr. Weizmann oświadczył publicznie w Zurychu, że w ciągu najbliższych 5 lat może osiedlić się w Palestynie tylko 100.000 Żydów t. j. 20.000 osób rocznie. Z tej liczby 1000 rodzin winno się poświęcić pracy na roli, zaś 2000 rodzin winno znaleźć zatrudnienie w przemyśle, pozostała zaś w innych gałęziach pracy. Jest to, jak widać — kropla w morzu.

W piątek, 23 sierpnia, w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

S. P.

Tadeusza hr. Rostworowskiego

odbędzie się nabożeństwo żałobne o godz. 9 i pół w kościele Św. Janką na Łukiskach

O czym przyjaciel i znajomych zawiadamiają

ŻONA I DZIECI.

Drugi dzień procesu bandy Rysia

Szałkowski skazany na karę śmierci, Ryś na bezterminowe więzienie.

W drugim dniu procesu bandy Rysia w Sądzie Apelacyjnym Sąd wysłuchał głosu stron. Po wznowieniu posiedzenia zabiera głos przedstawiciel Urzędu Prokuratorskiego podpr. Kowerski. Opierając się na zeznaniach rzekomej przyjaciółki Rysia Anny Poberżo, której elokwencja oddała niemałe usługi Urzędowi Prokuratorskiemu wnoszą p. prokurator o zatwierdzenie wyroku Sądu Okręgowego. Z kolei zabierali głos: obrońca Rysia i Sawiejłow — mec. Szałkowski, obrońca Szałkowskiego i sześciu innych — mec. Andrejew, w imieniu trzech oskarżonych — mec. Czernihow i występujący z urzędu w obronie M. Jermolajewa i Anny Poberżo — mec. Burhardt.

Zlikwidowanie bandy przemyślników ... ludzi

Na pograniczu polsko-rosyjskim władze bezpieczeństwa zlikwidowały bandę trudniącą się przemycaniem dezerterskich i uciekających przed sądem z granic. Na czele bandy stał niejaki Wajsendor rękoma były funkcjonariusz sowiecki i Eliza Grunensztajn mieszkanca Warszawy. Ona to właśnie za pośrednictwem swoich agentów werbowała chętnych do nielegalnego wyjazdu za granicę pobierając za to wysokie opłaty. Podczas zarządzonej nocy onegdajszej obław w rejonie Ruluzewicz, Malewicz i Wielkich Hutor zaareztowano około 20 osób a w tej liczbie Wajsendora. Zatrzymano ich w chwili, gdy usłiwali przekroczyć granicę do Sowiecie. Wśród zatrzymanych jest 16 żydów uciekających od wojska względnie ukrywających się od wymiaru sprawiedliwości. (a)

KRONIKA

CZWARTEK 22 Dnia Symfonia jutro Filipa

Spostrzeżenie meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 21 VIII. 1929 r.

Wschód s. g. 4 m. 05
Zach. s. g. 18 m. 39

Ciśnienie średnie w m 766
Temperatura średnia 13°C
Opad za dobę w mm. 2
Wiatr przeważający Północno-Wschodni.

Uwagi: pochmurno, deszcz.
Maximum za dobę + 12
Minimum za dobę + 16 C
Tenocenzja barometryczna: wzrost ciśnienia.

URZĘDOWA

— Marszałek senatu u wojewody Raczkiewicza. W dniu wczorajszym marszałek senatu prof. J. Szymański odwiedził p. wojewodę Raczkiewicza.
— (b) Kto będzie dawał świadectwa pochodzenia towarów. Dotychczas praktykowało się że zaświadczenia pochodzenia towarów wydawało 36 różnych instytucji. Obecnie sprawa ta została w ten sposób uregulowana że zaświadczenia te będą wydawane jedynie przez Urząd Wojewódzki i Izbę Handlowo - Przemysłową.

— Osobiste. Nacz. wydz. samorządowego Urzędu wojew. p. J. Rakowski wyjechał na urlop wypoczynkowy. Obowiązki nacz. wydziału pełnić będzie radca B. Dzenajewicz

MIĘJSKA

— (o) Nowa czytelnia miejska. Magistrat nabył za 6000 zł. bibliotekę spadkobierców śp. Wacława Makowskiego, składającą się z około 7000 tomów różnej treści. Książki te będą oddane do użyteczności publicznej w nowej czytelnicy i wypożyczalni, którą Magistrat zamierza w najbliższym czasie otworzyć przy ul. Bonifaterskiej 8.

— (o) Rejestracja przedsiębiorstw handlowo - przemysłowych. Wydział przemysłowy urzędu wojewódzkiego zarządził co następuje:
Wszystkie samoistne przedsiębiorstwa, prowadzone w obrębie m. Wilna bez różnic ich tytułu, własności oraz bez różnic ich charakteru, a przeto zarówno przedsiębiorstwa wytwórcze, bądź przetwórcze, jako też handlowe, bądź usługowe winne są zgłosić się w wydziale przemysłowym Magistratu m. Wilna w terminach niżej przytoczonych.

by wypełnić otrzymane od niego blankiety deklaracji i otrzymać w zamian ustanowione, potwierdzenie zgłoszenia.

Zgłoszenie ma na celu zaprowadzenie przez Magistrat m. Wilna, jako przedsięwzięcia przez Wydział I instancji, rejestrów ustanowionych art. 136 prawa przemysłowego. Przy zgłaszaniu należy przedstawić: 1) bądź opłacone przez się świadectwo przemysłowe na rok bieżący, 2) bądź też posiadane czy to dawniejsze pozwolenie przemysłowe urzędu wojewódzkiego, czy też ostatnie zatwierdzenie tegoż urzędu, 3) dowód osobisty, względnie obywatelstwo, 4) oraz dowód dawności istnienia przedsiębiorstwa.

Terminy przyjmowania zgłoszeń prowadzących samoistne przedsiębiorstwa w obrębie: I komisariatu PP m. Wilna w dniach 2—14 września r. b., II kom. 16—21, III—23—30 września oraz 2—5 października, IV—7—12 października, V—14—19 października, VI—21—26 października.

Winni niewykonania będą karani grzywną lub aresztem.
— (a) Badania pochodzenia mięsa. W celu zabezpieczenia ludności przed nabyciem mięsa sprowadzonego drogą nielegalną z miejscowości zarażonych, rewident miejscy otrzymali polecenie wzmożonej kontroli nad jatkami, częstego kontrolowania towaru i badania czepstwa.

SĄDOWA

— Zmiany personalne w sądownictwie. Jak się dowiadujemy podprokurator przy Sądzie Okręgowym w Wilnie p. Kowerski pełniący ostatnio służbę na prowincji przeniesiony został na stałe do Wilna.

SKŁADKA

— (a) Dowódca KOP na inspekcji. Pulkownik Korewo dowódca 6 Brygady KOP. Wyjechał na teren powiatu brasławskiego w celu dokonania inspekcji stacjonarnej tam oddziałów.

SKOŁNA

— Zwiększenie liczby godzin w szkołach Ministerstwo WR i OP zdecydowało zwiększyć w roku szkolnym 1929—30 liczbę godzin przeznaczonych na gimnastykę w szkołach. W wszystkich klasach od I do 8-iej włącznie zamiast dwóch godzin tygodniowo będzie obecnie trzy.

— Dyrekcja kursów naturalnych dla dorosłych przy gimnazjum koed. im. J. J. Kraszewskiego ogłasza wpisy na nowy rok szkolny 1929—30. Organizacja semestralna system przedmiotowy z zastosowaniem najnowszych metod i systemów nauczania, wybitne, kwalifikowane i silnie pedagogiczne, program gimnazjum państwowych. Warunki przyjęcia najodpowiedniejsze. Wpisy codziennie od 10—11 i od 17—18 po poł. w kancelarii przy ul. Orzeszkowej 3 m. 15.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA.

— Osadnicy polscy w Brazylii. Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy przyjmując zapisy kandydatów na osadników do Brazylii. Pierwsza partja zapisanych wyruszy w podróż we wrześniu.

— (o) Lokaut. W zesłym tygodniu dyrekcja miłny t. zw. kaukaskiego na skutek żądań robotników ogłosiła lokaut. Jak się dowiadujemy onegdaj robotnicy przystąpili do pracy na starych warunkach.

RÓŻNE

— Dziennikarze estońscy bawiący w Wilnie. Dziś o godz. 8 rano przybywają do Wilna w drodze powrotnej z wycieczki po Polsce następujący dziennikarze estońscy: Jaan Tomp z dziennika „Wabe Maa“, Leopold Kenn — „Paewalht“, Tonisson — „Postimes“, oraz zaproszeni dziennikarze: Jaan Rebane — „Paewalht“, Johann Weelmann „Maa“ i „Udislecht“, Aleksander Kuk

Zlikwidowanie bandy przemyślników ... ludzi

Na pograniczu polsko-rosyjskim władze bezpieczeństwa zlikwidowały bandę trudniącą się przemycaniem dezerterskich i uciekających przed sądem z granic. Na czele bandy stał niejaki Wajsendor rękoma były funkcjonariusz sowiecki i Eliza Grunensztajn mieszkanca Warszawy. Ona to właśnie za pośrednictwem swoich agentów werbowała chętnych do nielegalnego wyjazdu za granicę pobierając za to wysokie opłaty. Podczas zarządzonej nocy onegdajszej obław w rejonie Ruluzewicz, Malewicz i Wielkich Hutor zaareztowano około 20 osób a w tej liczbie Wajsendora. Zatrzymano ich w chwili, gdy usłiwali przekroczyć granicę do Sowiecie. Wśród zatrzymanych jest 16 żydów uciekających od wojska względnie ukrywających się od wymiaru sprawiedliwości. (a)

KRONIKA

by wypełnić otrzymane od niego blankiety deklaracji i otrzymać w zamian ustanowione, potwierdzenie zgłoszenia.

Zgłoszenie ma na celu zaprowadzenie przez Magistrat m. Wilna, jako przedsięwzięcia przez Wydział I instancji, rejestrów ustanowionych art. 136 prawa przemysłowego. Przy zgłaszaniu należy przedstawić: 1) bądź opłacone przez się świadectwo przemysłowe na rok bieżący, 2) bądź też posiadane czy to dawniejsze pozwolenie przemysłowe urzędu wojewódzkiego, czy też ostatnie zatwierdzenie tegoż urzędu, 3) dowód osobisty, względnie obywatelstwo, 4) oraz dowód dawności istnienia przedsiębiorstwa.

Terminy przyjmowania zgłoszeń prowadzących samoistne przedsiębiorstwa w obrębie: I komisariatu PP m. Wilna w dniach 2—14 września r. b., II kom. 16—21, III—23—30 września oraz 2—5 października, IV—7—12 października, V—14—19 października, VI—21—26 października.

Winni niewykonania będą karani grzywną lub aresztem.
— (a) Badania pochodzenia mięsa. W celu zabezpieczenia ludności przed nabyciem mięsa sprowadzonego drogą nielegalną z miejscowości zarażonych, rewident miejscy otrzymali polecenie wzmożonej kontroli nad jatkami, częstego kontrolowania towaru i badania czepstwa.

SĄDOWA

— Zmiany personalne w sądownictwie. Jak się dowiadujemy podprokurator przy Sądzie Okręgowym w Wilnie p. Kowerski pełniący ostatnio służbę na prowincji przeniesiony został na stałe do Wilna.

SKŁADKA

— (a) Dowódca KOP na inspekcji. Pulkownik Korewo dowódca 6 Brygady KOP. Wyjechał na teren powiatu brasławskiego w celu dokonania inspekcji stacjonarnej tam oddziałów.

SKOŁNA

— Zwiększenie liczby godzin w szkołach Ministerstwo WR i OP zdecydowało zwiększyć w roku szkolnym 1929—30 liczbę godzin przeznaczonych na gimnastykę w szkołach. W wszystkich klasach od I do 8-iej włącznie zamiast dwóch godzin tygodniowo będzie obecnie trzy.

— Dyrekcja kursów naturalnych dla dorosłych przy gimnazjum koed. im. J. J. Kraszewskiego ogłasza wpisy na nowy rok szkolny 1929—30. Organizacja semestralna system przedmiotowy z zastosowaniem najnowszych metod i systemów nauczania, wybitne, kwalifikowane i silnie pedagogiczne, program gimnazjum państwowych. Warunki przyjęcia najodpowiedniejsze. Wpisy codziennie od 10—11 i od 17—18 po poł. w kancelarii przy ul. Orzeszkowej 3 m. 15.

PRACA I OPIEKA SPOŁECZNA.

— Osadnicy polscy w Brazylii. Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy przyjmując zapisy kandydatów na osadników do Brazylii. Pierwsza partja zapisanych wyruszy w podróż we wrześniu.

— (o) Lokaut. W zesłym tygodniu dyrekcja miłny t. zw. kaukaskiego na skutek żądań robotników ogłosiła lokaut. Jak się dowiadujemy onegdaj robotnicy przystąpili do pracy na starych warunkach.

RÓŻNE

— Dziennikarze estońscy bawiący w Wilnie. Dziś o godz. 8 rano przybywają do Wilna w drodze powrotnej z wycieczki po Polsce następujący dziennikarze estońscy: Jaan Tomp z dziennika „Wabe Maa“, Leopold Kenn — „Paewalht“, Tonisson — „Postimes“, oraz zaproszeni dziennikarze: Jaan Rebane — „Paewalht“, Johann Weelmann „Maa“ i „Udislecht“, Aleksander Kuk

— Niefortunne występy radnego Dzielnicy. Prezes lewicowy PPS w Wilnie radny miejski Dzielnicy zjawił się przed kilku dniami na tarcz Chwolesa, gdzie usłiwł zorganizować wiec i rozdawał ulotki, wydrukowane na szapirografie. Koniec tego był taki, że robotnicy kilkakrotnie czynnie zniewały Dzielnicy, który upadł do ryznoku.

— Niefortunne występy radnego Dzielnicy. Prezes lewicowy PPS w Wilnie radny miejski Dzielnicy zjawił się przed kilku dniami na tarcz Chwolesa, gdzie usłiwł zorganizować wiec i rozdawał ulotki, wydrukowane na szapirografie. Koniec tego był taki, że robotnicy kilkakrotnie czynnie zniewały Dzielnicy, który upadł do ryznoku.

— Niefortunne występy radnego Dzielnicy. Prezes lewicowy PPS w Wilnie radny miejski Dzielnicy zjawił się przed kilku dniami na tarcz Chwolesa, gdzie usłiwł zorganizować wiec i rozdawał ulotki, wydrukowane na szapirografie. Koniec tego był taki, że robotnicy kilkakrotnie czynnie zniewały Dzielnicy, który upadł do ryznoku.

— Niefortunne występy radnego Dzielnicy. Prezes lewicowy PPS w Wilnie radny miejski Dzielnicy zjawił się przed kilku dniami na tarcz Chwolesa, gdzie usłiwł zorganizować wiec i rozdawał ulotki, wydrukowane na szapirografie. Koniec tego był taki, że robotnicy kilkakrotnie czynnie zniewały Dzielnicy, który upadł do r

